

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 521/2024-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Dudíťa a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej AK Neuschlová, s. r. o., Dostojevského rad 5, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 28P/38/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 3. októbra 2024 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia v konaní vedenom pod sp. zn. 28P/38/2023. Sťažovateľka navrhuje prikázať mestskému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietahov, priznať jej finančné zadost'učinenie a trovy konania.
2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podala 17. mája 2023 na Okresnom súde Bratislava II návrh na zmenu úpravy styku otca s maloletou, ktorým žiadala zákaz styku otca s maloletou, alternatívne obmedzenie styku otca s maloletou z dôvodu fyzického násillia páchaného otcom na dcére. Konanie je aktuálne vedené na mestskom súde pod sp. zn. 25P/38/2023.
3. Uznesením č. k. 28P/38/2023-42 z 18. mája 2023 rozhodol mestský súd o ustanovení opatrovníka maloletej. Po vyjadrení otca k návrhu z 26. júna 2023 (otec navrhol aj zmenu zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti) nariadil súd pojednávanie na 19. september 2023, do ktorého sťažovateľka doručila súdu svoje vyjadrenie k vyjadreniu otca. Pojednávanie uskutočnené 19. septembra 2023 odročil súd na 24. október 2023, ktoré bolo zase odročené na 27. november

2023 a súčasne bol na 7. november 2023 nariadený výsluch maloletej. Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava II oznámením z 22. novembra 2023 upovedomil sťažovateľku o jeho vstupe do napadnutého konania. Pojednávanie konané 27. novembra 2023 odročil mestský súd na neurčito.

4. Uznesením č. k. 28P/38/2023-256 z 23. mája 2024 bola vo veci ustanovená znalkyňa z odboru psychológie na účely odborného posúdenia vzájomných vzťahov, ako aj osobnostných predpokladov otca na výkon starostlivosti o maloleté dieťa. Sťažovateľka 10. júna 2024 namietla zaujatosť súdom ustanovenej znalkyne a súčasne argumentovala, že súd neumožnil účastníkom konania navrhnúť otázky súdnemu znalcovi. Medzitým namietla svoju zaujatosť aj samotná znalkyňa. Súd vyzval 24. júna 2024 účastníkov konania, aby písomne oznámili svoje otázky na znalca, na čo reagovala sťažovateľka podaním doručeným 11. júla 2024. V predmetom konaní boli súdu doručované písomné vyjadrenia otca z 29. januára 2024 a 18. júna 2024, ako aj písomné vyjadrenie sťažovateľky z 20. augusta 2024.

5. Sťažovateľka tiež uviedla, že konaniu vo veci samej predchádzalo konanie o nariadenie neodkladného opatrenia o úprave styku otca s maloletou, a to na základe návrhu sťažovateľky doručeného Okresnému súdu Bratislava II 24. apríla 2023, ktoré bolo vedené pod sp. zn. 28P/29/2023. Mestský súd rozhodol 15. júna 2023 o zamietnutí návrhu sťažovateľky, čo potvrdil 4. septembra 2023 Krajský súd v Trnave v odvolacom konaní.

II.

Argumentácia sťažovateľky

6. Napadnuté konanie trvá ku dňu podania sťažnosti viac ako šesťnásť mesiacov. Hoci v takom prípade nie je možné hovoriť o zjavnej neprimeranosti dĺžky konania, vzhľadom na predmet konania, ktorým je zmena úpravy styku otca s maloletým dieťaťom, uvedené podľa sťažovateľky neplatí. Táto povaha konania zaväzuje súd konať vo veci s výnimočnou rýchlosťou. Mestský súd však dosiaľ nerozhodol ani neprávoplatne a dlhodobo úkony vo veci nevykonáva. V konaní je podľa názoru sťažovateľky možné identifikovať viaceré obdobia kratšej a dlhšej nečinnosti, ako aj nesústredené a neefektívne konanie mestského súdu.

7. Medzi začatím napadnutého konania a uskutočnením prvého pojednávania vo veci uplynulo obdobie štyroch mesiacov, v rámci ktorých súd ustanovil uznesením z 18. mája 2023 maloletej na konanie opatrovníka a vyzval otca na vyjadrenie sa k návrhu sťažovateľky. Mestský súd v tomto období nevykonával efektívne úkony, ktoré by mohli urýchliť rozhodnutie o návrhu sťažovateľky a viesť tak k nastoleniu jej právnej istoty. V období mesiacov september až november 2023 vykonal súd vo veci tri pojednávania a výsluch maloletej. Pojednávania konané 19. septembra 2023 a 27. novembra 2023 boli odročené bez uvedenia dôvodu, čo považuje sťažovateľka za neefektívny a nesústredený postup. Od vykonania pojednávania 27. novembra 2023 zostal súd absolútne nečinným až do 23. mája 2024, keď nariadil znalecké dokazovanie. Následne sťažovateľka vzniesla proti znalkyni námietku zaujatosti, ktorú založila na skutočnosti, že súdom ustanovená znalkyňa poskytovala v rokoch 2020 – 2021 otcovi intenzívne poradenské služby práve v súvislosti s vecou, ktorá je predmetom konania. O tejto skutočnosti sa sťažovateľka dozvedela v rovnakom čase ako súd, a to pri výsluchu otca na pojednávaní konanom 19. septembra 2023, teda v dostatočnom predstihu pred rozhodovaním súdu o ustanovení znalkyne. O námietkach zaujatosti nebolo dosiaľ rozhodnuté. Od 23. mája 2024 mestský súd 24. júna 2024 vyzval (po upozornení sťažovateľkou) účastníkov konania na oznámenie svojich otázok na znalca. Podľa sťažovateľky konal súd

pri nariadení znaleckého dokazovania nesústredene, neefektívne a nehospodárne. Od 24. júna 2024 je absolútne nečinný. Sťažovateľka teda identifikuje ďalšiu trojmesačnú nečinnosť súdu.

8. Sťažovateľka sa svojím správaním v súdnom konaní o predĺženie tohto konania žiadnym spôsobom nepričinila, aktívne reagovala v stanovených lehotách na výzvy na vyjadrenie.

9. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, ide podľa názoru sťažovateľky o konanie tvoriace štandardnú a početnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Ani nariadenie znaleckého dokazovania neznamená, že po skutkovej stránke ide o náročnejšie konanie. Navyše k dokazovaniu znaleckým posudkom sa súdu ani po šesnástich mesiacoch prebiehajúceho konania nepodarilo dospieť. V súčasnosti mestský súd prakticky nekoná.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

10. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom mestského súdu v napadnutom konaní, ktorého predmetom je sťažovateľkou navrhovaná zmena úpravy styku otca s maloletou (zákaz, resp. obmedzenie styku).

11. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010, I. ÚS 190/2019, II. ÚS 27/2020).

12. Ústavný súd predovšetkým zdôrazňuje, že v prípade ústavných sťažností namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) takéto ústavné sťažnosti odmieta ako zjavne neopodstatnené, ak celková doba konania pred súdom, ako aj postup zákonného sudcu nesignalizujú reálnu možnosť zbytočných prietáhov, a tým ani porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (II. ÚS 109/03, I. ÚS 103/2016), resp. ak argumenty v sťažnosti nepreukázali v čase podania sťažnosti takú intenzitu porušenia označeného základného práva, aby bola sťažnosť prijatá na ďalšie konanie (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, II. ÚS 357/2021). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 62/08, IV. ÚS 362/09, I. ÚS 188/2019, I. ÚS 5/2020).

13. Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, II. ÚS 129/06). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu. Pri posúdení, či došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd na takéto lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v zmysle citovaného článku ústavy nemožno preto bez ďalšieho vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (I. ÚS 86/02, IV. ÚS 440/2012, II. ÚS 209/2022).

14. Ústavný súd, vychádzajúc z uvedených ustálených právnych názorov, konštatuje, že celková dĺžka konania (16 mesiacov) s procesnými úkonmi zrealizovanými mestským súdom (body 3 a 4 tohto uznesenia) síce nie je ideálna, avšak zatiaľ nevybočuje z medzí ústavnej udržateľnosti. Po komplexnom posúdení všetkých okolností daného prípadu aj z hľadiska predmetu konania (tvoriaceho privilegovanú rozhodovaciu agendu súdov) je zrejmé, že ústavná sťažnosť sťažovateľky je zjavne neopodstatnená. Mestský súd nepochybne vo veci nebol nečinný a jeho postup smeruje k meritórnemu rozhodnutiu. Hoci celková doba konania sa sťažovateľke, ktorá nepochybne má záujem na čo najskoršom rozhodnutí, môže zdať neprímeraná a ústavný súd nemá v úmysle význam samotného konania a jeho výsledok pre sťažovateľku nijako zľahčovať, z hľadiska ústavných limitov však neprekračuje prípustnú dobu konania.

15. Vzhľadom na uvedené ústavný súd hodnotí postup mestského súdu v posudzovanom konaní ako ojedinelý prieťah, ktorý v konkrétnych okolnostiach posudzovanej veci (realizácia styku je v súčasnosti upravená, právoplatné rozhodnutie o neodkladnom opatrení o úprave styku otca s maloletou bolo negatívne) nevybočuje z medzí ústavnej akceptovateľnosti, teda nedosahuje mieru ústavnej relevancie, a tak ani neodôvodňuje záver o vyslovení porušenia sťažovateľkou označeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

16. Ústavný súd však zároveň pripomína, že ďalšia prípadná nečinnosť mestského súdu alebo prípadná jeho neefektívna/nesústredená činnosť by mohla založiť už inú kvalitu posudzovania zbytočných prieťahov, čo by mohlo mať za následok vyslovenie porušenia označených práv ústavným súdom. V takom prípade toto rozhodnutie nie je prekážkou prípustnosti opätovného konania pred ústavným súdom a rozhodovania vo veci samej [§ 55 písm. a) zákona o ústavnom súde].

17. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2024

Libor Duľa
predseda senátu